

קובץ
הערות וביאורים

בלקו"ש, בנגלה ובחסידות

חו"ב
יב"י תמוז
גליון לו (קמ)

יוצא לאור ע"י

תלמידי בית המדרש דמוסד חינוך אהלי תורה

417 טראַי עוועניו • ברוקלין, ניו יאָרק

שנת חמשת אלפים שבע מאות ארבעים ושתים לבריאת

שמונים שנה לכ"ק אדמו"ר שליט"א

בס"ד עש"ק פ' חקת בלק י"ב-י"ג חמוז תהי' שנת ביאת משיח

ח ו כ ן ה ע נ י נ י ם

ל ק ו ט י ש י ח ו ת

אמירת המאמר בענין השגח"פ (באיזה שנה נאמר) ..... ג
בענין הנ"ל ..... ג
מתנ"כ ניתנו בברית מלח עולם ..... ג
המתנ"כ דפ' קרח ..... ד
"הנה" כתוב אצל חידוש ..... ד
חידוש במתנות כהונה ..... ד
יינו של מחלל שבת בפרהסיא ..... ה
קרירות דמים עליונים ומים חחתונים ..... ו

נ ג ל ה

הדינים דבין המצרים מתי מתחילין ..... ו
חזרת חפץ מרה"ר לאותו רה"י שהיחה העקירה משם (גליון). ז
מצוה שמסרו ישראל עצמן עליהם בשעה גזירה המלכות -
עדיין הם מוחזקות בידם (גליון) ..... ח
שאלה בענין לשה"ר ..... ח

ח ס י ד ו ת

ניצוץ בורא, ונברא ..... ח

ש י ח ו ת

שבחאילת העבודה צריך להיות שמינית שבשמינית גאווה ..... ט

ש ו נ ו ת

זמן אמירת המאמר כל הנהנה ..... י
הערות ללקו"ת פ' חקת ..... י
הערות בספר המפתחות להמשך חער"ב ..... יא
הערות ללוח היום יום ..... יא

ל ק ו ט י ש י ח ו ת

א. בלקו"ש יב-יג תמוז ש.ז. בחלתו מביא מסיפור כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע שבמאמרי ר"ה שלפני המאמר דובר ע"ד שיטת הבעש"ט בענין של השגחה פרטיה וכו', אע"פ שענין זה לא הי' לו שום שייכות למאמר, ובהערה 3: בסה"מ חרפ"ז נמצא רק מאמר אחד לראש השנה ובו לא נזכר ע"ד ענין הנ"ל בהשגח"פ. ועיי"ש.

ויש להעיר ע"ז שבד"ה כל המאריך שנאמר בי"ט כסלו חרפ"ו (נדפס בסה"מ חרפ"ו ע' קנא ואילך). מבאר ההפרש שבין האמונה דנש"י ולהבדיל אמונת חכמי או"ה וראה שם בארוכה, ובס"ג לאחרי שמבאר שהשגחתו של הקב"ה הוא על כל הנבראים שמשגיח על כל פרט ופרט, שזהו יסוד תורת הבעש"ט ז"ל דעולם הוא אלקות, הנה לאח"ז וז"ל: "ובענין השגחה פרטית דעתו הק'". .. שהשגחה פרטית הוא גם על דצח"מ עיי"ש בארוכה.

ומאמר זה נאמר בר"ה לחסידות.

[בלהעיר מרשימה כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע (נדפסה בס' החולדות ח"ג ע' 54) ע"ד מאמר זה שנאמר בי"ט כסלו חרפ"ז].

א' מאנ"ש
- ברוקלין נ.י. -

ב. בלקו"ש יב-יג תמוז ש.ז. בהערה 3, וז"ל: בסה"מ חרפ"ז (קה"ת חשמ"א) נמצא רק מאמר אחד לראש השנה ובו לא נזכר ע"ד ענין הנ"ל בהשגח"פ. ואולי נזכר בהמאמרים שלא הגיעו אלינו, ואולי י"ל שנשמט מההנחה מטעם הנ"ל, כיון שלא הי' שייך ל(המשך הענין ב) המאמר. וע"ד הנמצא בגכ"ק דכמה מאמרי רבותינו רשום במקומות אחדים בגוף כתי"ק בעל המאמר "אצ"ל" - אין צריך להעתיק. - או שלא נכתב גם בגכתי"ק, אף שנאמר (וכידוע בנוגע לכמה מאמרים). עכ"ל"ק.

ולא הבנתי כוונת הספק, דהרי, נדפס סה"מ חרפ"ז מגוף כתי"ק (כך רשום שם בהפחה דבר) ואשר לבגור.

א' מהתמימים
- חו"ל - 885 -

ג. בלקו"ש פ' קרח (בסעי' ד') כתב וז"ל: פון פשטוח לשון הכתוב בל תרומות הקדשים גו' נחתי לך גו' לחק עולם בריח מלח גו' "איז משמע, אז דאס באציט זיך ניט נאר אויף א טייל, נאר אויף אלע מחנות כהונה; און אויך פון דעם חוכן הענין איז אזוי משמע - ווארום ס' איז ניטא קיין סברא מחלק זיין במחנות כהונה און זאגן, אז בלויז א טייל פון זיי איז געגעבן געווארען מיט א "ברית מלח עולם". עכ"ל.

ויש להעיר דמצינו שיטת ר' סעדיה גאון באזהרות, דיבור לא הגנוג, שכתב: "כל מעשר הארץ ומסנייה חקבעוני, הביאוהו סרף למשרתי וידידי", היינו דסב"ל דמעשר בהמה הוה לכהנים, ועי' ג"כ בחידושי הריטב"א כ"מ ז, א, בד"ה הכי נמי, דכשאינו נותן מעשר בהמה הרי זה גזל השבט, ומשמע דסב"ל ג"כ כנ"ל,

ועי' בהרי"פ על סהמ"צ להרס"ג מ"ע פ"ו-פ"ח, שהביא עוד כמה מהראשונים דסב"ל כן.

והנה בהרי"פ שם הקשה על שיטה זו דא"כ למה לא נמנה מעשר בהמה בין שאר מתנות כהונה? וחירץ "דבמנין מח"כ לא חשיב אלא הני דמיפרשי בקרא שהם לכהנים, משא"כ במעשר בהמה דלא אשכחן בקרא, ולא שיך בי' לומר וכולן ניתנו לאהרן בכלל ובפרט ובברית מלח" עיי"ש ע' 614.

ועי' ג"כ בזהר הרקיע מ"ע רי"ו-רכ"א (אות ע"ג) שהקשה לפי הבה"ג דסב"ל דתרומת מכס נוהגת לדורות א"כ למה לא נמנה תרומת מכס בין המתנ"כ? עיי"ש. וראיתי באחרונים מתרצים ג"כ כעין הנ"ל דלא מנה אלא אלו שניתנו בברית מלח עולם.

נמצא לפי הנ"ל דסב"ל שישנם מחנות כהונה שלא ניתנו בברית מלח עולם, אבל מ"מ בפשטות אינו כן, אלא כמבואר בהשיחה דכל המתנ"כ ניתנו בברית כו' ואיך סברא לחלק ביניהם, ועי' בפירש"י ויקרא כז, לב, דמעשר בהמה הוא לבעלים ואינם מתנ"כ.

(ב) בסעי' ו' פירש דברי רש"י דלא הי' כאן אמירה חדשה בנוגע לעצם המתנ"כ, ורק הכתוב הביא הדיבורים שמקודם בפ' זו כו' עיי"ש.

וכדאי להביא בזה דברי רש"י כזבחים מד, ב, בד"ה זה גזל וז"ל: דהא חטאות ואשמות ושאר האמורים בפרשה בהדיא כתיב כל אחד ואחד במקומו, וסידרו לן הכתוב לאהרן כאן מפני מחלקותו של קרח שערער עליו על הכהונה משל הדיוט אמר לטובחי נשברה רגל פרחו, עכ"ל. וזהו כנ"ל בהשיחה, ועי' בחוס' שם בד"ה זה ומנחות עג, א, בד"ה זה שחולק על רש"י וסב"ל דכל הני דאחא קרא לרבוני להו' לא כתיבי בשום מקום כגון לוג של שמן של מצורע וכו' עיי"ש וזהו כפי המבואר בהספרי, אלא דכאן נתבאר רק אודות ראשית הגז וכו'.

(ג) בסעי' ז' כתב דבדרך כלל כשכתוב הלשון הנני כגון "ואני הנני מביא את המבול גו'" הרי זה חידוש, דהוא היפך מ"ש קודם וירא אלקים את כל אשר עשה וגו', וכך כשכתוב הלשון הנה נא, כגון "הנה נא עצרני ה' מלדח" הוא חידוש היפך טבע האשה, ועד"ז הלשון הנה, כגון "ואני הנני לקחתי", הוא חידוש היפך הקודם, עיי"ש.

ולכאוף יל"ע מ"ש "הנני מפרך והרביתך וגו'" (בראשית מח, ד), וכך מ"ש "הנה נא זקנתי גו'" (שם כז, ב), וכך מ"ש "הנה נתתי לכם את כל עשב גו'" (שם א, כט), ועד"ז מ"ש "הנה אנכי בא אליך בעב הענן גו'" (שמות יט, ט), דלכאוף מהו החידוש היפך הקודם במקומות הנ"ל?

(ד) בהערה 43 כתב וז"ל: בדברי דוד ושפ"ח שמתנ"כ כבר ניתנו לפנ"ז (כנ"ל סעיף ה'). אבל בזה אפ"ל שנתחדש כאן ענין הברית. והכוונה בפנים, שגם בענין הברית אין שום חידוש (היפך סברא קיימה) עכ"ל.

ולכאורה הרי כחוב בפסוק ל"א "כי שכר הוא לכם חלף עבודתכם באוהל מועד", נמצא דעצם הענין שהתחנ"כ ניחנו בבריית מלך עולם הוא חידוש, שגם לאחר שחרב ביהמ"ק ול"ש עבודה באוהל מועד, מ"מ יש חיוב ליתן מתנ"כ כמבואר בהשיחה, וא"כ הרי אפשר לפרש "הנה נתתי גו" דזהו חידוש?

אבל אפשר לומר: א) דענין זה שהוא חלף עבודתכם כחוב בלוויים ולא אצל כהנים. ב) דזה כחוב אח"כ בסוף הפרשה, ובמילא אי"ז היפך סברא תקיימת.

ובדרך ההלכה אם גם בכהנים אמרינן דזהו שכר חלף עבודתם כמו בלוויים, ראה בקצוה"ח סי' רמ"ג סק"ד דמתנ"כ הוה שכירות כמו פועל, וביד אפרים יו"ד סי' ס"א חולק עליו, דהקרא כתיב רק בלוויים, ועי' בשו"ת מוצל מאש סי' נ"ד שנסתפק אם הוא רק בלוויים או גם בכהנים, והביא מהרא"ש ב"ב סא, דהוה חלף עבודתו, ועי' ג"כ בשו"ת בית יצחק או"ח סי' י"ג אות י"ד, ועי' ג"כ בשו"ת שואל ומשיב מהד"ת ח"ד סי' קכ"א ד"ה והנה בענין זה.

ובענין המבואר אודות תרומת מעשר דישראל יכול להפריש, ראה בשו"ת מהרי"ט ח"א סי' פ"ה שחולק ע"ז.

הרב אברהם יצחק ברוך גערליצקי
- ר"מ בישיבה -

ד. במכתב מכ"ק אדמו"ר שליט"א [נדפס בהוספות ללקו"ש חט"ז ע' 2-641] לגבי אחד שנסע באני' ישראלית בשבת, שעבירה גוררת עבירה, כותב וזלה"ק: "ובמילא קדש שם על היין השיין לבעלי האני' הנוסעת בחלול שבת בפרהסיא, שהיין אסור בשתי' (והשגחה על זה ה"ז חוכא וטלולא, כי אין איסור יינו של מחלל שבת בפרהסיא מפני מגע עכו"ם. וק"ל) ולא עוד אלא שלדעת כמה גדולים אפי' חותם בתוך חותם אין מועיל בזה, כיון שהיין הי' אסור בשתי' מקודם... עכ"ל.

והתוצאה למעשה ברורה, שאם אסור יינו של משב"פ הוא מצד בעלותו על היין, הרי אסור לקנות יין, ואפי' בהכשר וחותם בתוך חותם מחנוני מחשב"פ! ועוד יותר, בהכרות המיצרות יין צריך לדעת מי הבעלים ובעלי המניות וכו'!!! ולכאורה מהו המקור להנ"ל?

והנה בשו"ע [יו"ד סי' קכ"ד סע' ח'] נפסק שמומר אע"פ שהוא מהול עושה יין נסך במגעו, וידוע [שו"ע יו"ד סי' ב' סע' ה' ובסי' קי"ט סע' ז' ועוד]. שמומר לשבח הוי מומר לכל החורה כולה.

ובטעם לאסור זה בחלקו השו"ת גהרי אפרסמון והחת"ס, השו"ת נהרי אפרסמון [חיו"ד סי' ט'] סובר שהאסור הוא מטעם "שמא נסכו לע"ז דחשיבא להו מילתא להנות אח הע"ז בשל ישראל", והחת"ס [בשו"ת חיו"ד סי' ק"כ] סובר שהחשש הוא לא שמא נסכו אלא "משום קנסא עשוהו כגוי ע"ז".

והנה האסור הנ"ל לכאור' הוא רק מגע לא על בעלות וכמובא

בחשובות אורין חליתאי [סי' ל"ט] שנשאל בא' שקנה כמה חביחין יין מדאקטור יהודי בחזקה כשר, ואח"כ נודע לו שהוא מחשב"פ, רק שהוא מחזיק אדם נאמן וכשר, המשגיח על היין לשמרו שלא יגע בו גוי. אבל אין המשגיח יכול לשמרו מנגיעת הדאקטור עצמו: האם יש להתיר את היין בהפסד מרובה, והעלה דאם לא ראינו שהדאקטור נגע ביין והוא ספק אם נגע בכוונה או לא חלינן להקל כדקיל"ל בכ"מ דבשל סופרים חולינן להקל. אך אם קרוב ומצוי הדבר שנגע בו ע"ד שנאסר והוא קרוב יותר לצד איסור אין להתיר. הרי לפי השו"ת הנ"ל הצדדים לאיסור הם רק אם נגע הדאקטור בכוונה, ועל כך שהדאקטור הוא הבעלים של היין אין שום החחשבות.

והנה, אפי' אם הטעם לאסור הוא משום קנסא, הרי עשאוהו כגוי גמור עע"ז, ולפי המכתב הנ"ל יוצא דינו חמור יותר, שהרי ישראל שעשה יינו של עכו"ם בטהרה - היין מותר [שו"ע יו"ד סי' קל"א סע"א] וישראל שמכר יינו לעכו"ם משמשן העכו"ם קנה ואינו נעשה יין נסך עד שיגע בו [שו"ע יו"ד סי' קל"ב סע"ב]. ולפי המכתב הם הבעלות בלבד של מחשב"פ אוסרת ויל"ע.

יעקב לגצ'נר

- ישיבת חות"ל כפר חב"ד -

ה. בלקו"ש ח"א ע' 121: "אזוי זינען אויך פאראן צווי סארטן מיס: א) מיס וואס קומען מלמעלה ווי עס שטייט: למטר השמים תחתה מיס, וואס דאס איז קרירות פון קדושה. ב) מיס שמחתת לארץ קרירות דקליפה" עכ"ל.

ולהעיר מהגמ' מס' שבח דף ל"ט. דר"י אסר את חמי טברי' בשבח מפני ש"ההוא חולדות האור הוא דחלפי אפיתחא דגיהנום".

ואף שבשיחה מדבר אודות קרירות ובגמ' אודות חמי טברי' מ"מ הדברים המגיעים מלמטה אינם באים מקדושה.

הנ"ל

נ ג ל ה

1. שאלני הרב ר' שלמה דרימר שי' בנוגע להדינים הנוהגים בין המצרים ממתי הם מתחילים, אם מתחילים מיום י"ז בחמוז בוקר, או בלילה או"ל י"ז בחמוז.

וראיתי בשו"ת אגרות משה חאו"ה סי' קס"ח שנשאל לו אם מותר לסדר נישואין בליל י"ז בחמוז, ודעתו שם להתיר לצורך, וטעמו הוא כי מדינא לא הי' לנו לאסור כלל אלא שהוא מנהג בעלמא משום אבילות דרבים ולא מסמנא מילחא, לכן אפשר שגם הרי"ף ורש"י ורמב"ן הסוברים דהתענית מתחיל מערב יודו שלענין זה הוא רק מהזמן שניכר שמתאכלין שהוא מהבוקר שמתחילים להתענות עיי"ש בארוכה.

אבל מצאתי בשו"ת חיים שאל להחיד"א ז"ל ח"א סי' כ"ד שכתב שלא לברך שהיינו בליל י"ז בחמוז, וטעמו הוא דתענית י"ז בחמוז מעיקר תקנה וגזירה הנביאים היחה להפסיק מבעוד

יום כתשעה באב, נהי דהשתא הקילו לאכול בלילה ולרחוץ כו' מ"מ זמן פורעניות הוא, וכך היחה התקנה מעיקרא לנהוג בתענית מבעוד יום כט"ב, ומאחר שכן למה שנהגו שלא לומר שהחיינו ודאי מתחילת ליל י"ז בתמוז אין לומר שהחיינו, ומסיק שם ג"כ דאלו הנוהגים שלא לאכול בשר בין המצרים ודאי אין אוכלין בשר בליל י"ז בתמוז והוא מנהג פשוט שהרבה פורשים מאכילת בשר בין המצרים ומתחילין לנהוג מליל י"ז בתמוז, וכך המנהג בשהחיינו, עיי"ש, ולכאורה לפי דבריו דזמן פורעניות הוא מובן ג"כ בנוגע לנישואין דאין לעשותו בליל י"ז בתמוז.

עוד יש להביא ראי' לאיסור ממ"ש באשל אברהם (להגאון מבוטשאטש ז"ל) או"ח סי' תקנ"א וז"ל: נישואין בעש"ק י"ז בתמוז הנדחה יש להקדים החופה ביוחר, בכל שבת"ק ראוי להקדים משום קנין בש"ק, ועי' בשו"ת רמ"א ז"ל כ' טעמים להקל וי"ל כי לגבי קנין בש"ק קיל ביה"ש וצ"ע היטב, אבל בחומרא שלא לישא נשים בין המצרים אולי בכללה גם בין השמשות, וטוב להקדים שיהי' היחוד קודם ביה"ש היטב עכ"ל.

הרי דהוא נוטה להחמיר אפי' בין השמשות בשבת, אבל זה פשוט דבלילה ממש בודאי אסור, וא"כ מכל זה נראה לאיסור.

הרב מחתי' ראזענצווייג
ברוקלין נ.י.

ז. בגליון לו (קלט) כ' הרר"ש שיחי' מרוב בענין השאלה במי שזוכר בשבת באמצע הרחוב שיש אצלו חפץ בכיסו, ובין השאר כותב וז"ל: מכ"ז איני יודע מה מקום לומר שעדיף להניח ברה"ר מחזרה לרה"י, ובאם יזרוק לרה"ר הרי זה קום ועשה ולא שב ואל תעשה, (ובאם יעמוד לפוש הרי זה הנחה כדרכו).

ומשום גזרה דשמא יעמוד לפוש, ויכניס לרה"י בשגגת שבת וכדרכה, הרי מתירים לרוץ למי שא"א לו לילך ד"א (לכאן צ"ל פחות פחות מד"א) ואין חוששים לזה עכ"ל.

ואני בער ולא אדע מה מקום לומר שעדיף להביא חזרה לרה"י מלהניח ברה"ר.

הרי זהו דבר ברור שיש גזרה כזו: "שמא יעמוד לפוש" שכן מצינו בדין דמוציא מרה"י לרה"י דרך רה"ר, וא"כ הרי ג"כ כאן שייך גזרה זו דמ"ש וא"כ מה עדיף לעבד על שבוח זה מלעבור שבוח דהנחה ברה"ר. ואם לא עדיף א"כ מהו ההכרח להוציא ההלכה דסי' רס"ו "מתיר חגורה והכיס נופל" מפשוטה ולומר שמדבב דוקא בעמד לפוש, ואף שאין שם מקום של הלכה זו, אבל הלא שו"ע הוא ספר של הלכות ולא של פלפולים וא"כ בפשטות כשאומר איזו הלכה הוא אומר זה בכירור, (ולדידי ה"ז לכאן ג"כ מילתא דלא שכינתא כ"כ, כי אין דרך בני אדם לעמוד לפוש באמצע הדרך, אם לא בזקן וחולה).

ומה שהביא ממה שמתירים לרוץ למי שא"א לו לילך פחות פחות מד"א, הרי שם מדברים במי שבהול על ממונו, שאז מתירים

לו כמה גזרות משא"כ במי שאינו בהול.

הרב פנחס קארף
- משפיע בישיבה -

ח. בגליון כה (קכח) מביא הת"ז.ל. הגמ' בשבח דף קל ע"ב "תניא ר"ש בן אלעזר אומר כל מצוה שמסרו ישראל עצמן עליהם למיתה בשעת גזירת המלכות כגון עבודת כוכבים ומילה עדיין מוחזקים בידם וכל מצוה שלא מסרו ישראל עצמן עליהם למיתה בשעת גזירת המלכות כגון תפלין עדיין היא מרופה בידם".

ומקשה הנ"ל דבפורים ג"כ הי' גזירת המלכות על ארבע דברים תורה יו"ט מילה ותפלין, כדחז"ל במגילה (דף ט"ז ע"ב) ליהודים היתה אורה ושמחה וששון ויקר וכלשון בכ"מ בשיחות ומאמרים, ומובא ברש"י במגילה שם דהמן גזרו על ארבע דברים אלו והיהודים עמדו במסירות נפש כל השנה א"כ גם בנוגע לתפלין היתה הענין של גזירת מלכות ועמדו במסירות נפש עכת"ד.

ולכאן הי' נראה לתרץ ממה שכותב אדמוה"ז בספר תורה אור (צד, א) "וזכו אז ישראל למדרגת הביטול הגדול ע"י מסירת נפש על קידוש השם שהרי אם רצו להמיר דעתם לא הי' המן עושה להם כלום שלא גזר אלא על היהודים אלא שהם מסרו עצמם למות כל השנה כולה ולא עלה להם מחשבת חוץ ח"ו" עכ"ל"ק.

הרי רואים מכאן דהמס"נ של היהודים היתה לא להמיר דעתם, ולא לעלות להם מחשבת חוץ, וזהו כגון עבודת כוכבים הנזכר בגמ' שבה שם שמסרו ישראל עצמן עליהם אבל על תפלין יכולים לומר שלא מסרו עצמן עליהם כיון שלא ימירו דעתם ע"י העדר קיומו.

אמנם בספר השיחות - תש"א איתא "אלע - האן אויסנאם - זיינען גיווען פארברייטעט צו מוסר נפש זיין זיך, זיך לאזען הרגען שעכטן ברענען פאר שמירת שבת, כשרות, פאר היטן טהרה פאר לייגען תפלין און האבען מיטן גרעסטן אידישען שטאלף אויסגעלאכט די המן'ס גרופע און די רעליגיעזע אונטערדריקע" הרי רואים מכאן דמסרו עצמן על תפלין, וא"כ אכתי יל"ע.
מנחם מענדל סופרין
ישיבת תורת אמת חב"ד
- ירושלים ח"ו -

ט. זה זמן כבר שקשה לי דידוע שלשון הרע הוא איסור גדול, ולמה בשלחן ערוך לא הובא האיסור?
חיים דריילעך

ח ס י ד ח

י. בד"ה באחי לגני המשך תש"י אות ג' מביא שם "דהנה הנה"א הוא אלקות בעצם מהותו, ובפרט הניצוץ שבו (הוא הניצוץ פרטי השייך אל גופו הפרטיכו...)"...ובהערה שם מביא מע"ח שיש ניצוץ קטן שהוא בחי' אלקות וזה הניצוץ מתלבש בכח ניצוץ אחד נברא הנקא יחידה, אבל יותר נ"ל המכוון כאן לניצוץ נברא

הנ"ל, עכ"ל.

ולהעיר שבלקוסי הגהות ע' לג מכ"ק אדמו"ר הצ"צ מבואר שהניצוץ הוא אלקות שבנשמה היינו הניצוץ בורא ולא הניצוץ נברא? ועיין בד"ה בסוכות השבו עת"ר ששמע שהניצוץ הוא ניצוץ בורא, דשם מדבר ג"כ אודות הניצוץ של הנה"א ואיך שהוא אלקות בעצם מהותו.

חיים יעקב דלפין

ישיבת אור אלחנן - חב"ד

- ל.א. קאליפורניא -

ש י ח ו ח

יא. בהתועדות דש"פ במדבר ש.ז. (הנחה בלה"ק סכ"ו) ביאר כ"ק אד"ש החילוק בין לשון הרמב"ם ללשון אדה"ז בשו"ע בנוגע לשלילת ענין הגאווה... ידוע שע"ד הרגיל הרמב"ם על הכתב ידבר, ולכן כותב הרמב"ם "בשמחא מאן דאית ביה כו' ואפילו מקצתה" - שזוהי אופן בתחלת העבודה (על הרוב); אבל בשו"ע אדמו"ר הזקן, ששם מבואר הענין באריכות יתירה, כולל גם אופן ההנהגה לאחרי התחלת העבודה, נאמר "יתרחק מזה עד קצה האחרון", היינו, שצריך להיות קצה האחרון דענין זה, ע"ד מ"ש בגמ' (סוטה ה, א) ת"ח צריך שיהא בו אחד משמונה שבשמיניית!

ויש להעיר משיחת יום ב' דחג השבועות תשי"א (הנחה בלתי מוגה) וז"ל: און דאס איז אויך וואס עס שטייט אז איך אלע מדות דארף מען זיין בדרך המיצוע אבער איך גאווה דארף מען... ולכאן איז דאך דאס א סחירה צו דעם וואס עס שטייט אז עס דארף זיין שמיניח שבשמיניח גאווה, נאר דער חירוץ אויף דעם איז, אז עס איז א הפרש צו בתחילת העבודה צי שפעטער, שפעטער אז ער האלט שוין איך מיטן עבודה, דארף ניט זיין קיין גאווה אבער בתחילת העבודה דארף זיין א שמיניח שבשמיניח גאווה, וראש הגט עס איז דאך א ענין פון... אבער דאס גופא וועט ברענגען א תועלת איך עבודה.

ווען ער האלט נאך בתחילת העבודה קומט דער יצה"ר צו

איס און זאגט איס:

וואס איז דען דעם אויבערשטן נוגע צי דו וועסט... עס איז דאך אס צדקת מה חתן לו כו' דאס וואס עס שטייט אז דער אויבערשטער האט א נחת רוח פון עבודת הנבואים, מיינט מען דאס צדיקים גמורים וואס זיי האבען צו גשמיות אינגאנצן קיין שייכות ניט, זיי מיט זייער עבודה טוען דעם אויבערשטן א נח"ר אבער דו וואס דו ביסט... איז אס צדקת מה חתן לו איז אויף דעם דארף זיין דער שמיניח שבשמיניח, ער זאל וויסן אז זיין עבודה איז נוגע למעלה.

ולכאורה איך מתאים זה לזה?

א מהתמימים

- תוח"ל 770 -

ש ו נ ו ת

יב. בקונטרס "דרושי חחונה - חרנ"ב" בפתח דבר הערה 6:
 "המשך כל הנהגה - לא נודע לע"ע. כלומר לא נדע מתי נאמר.
 ויש להעיר ע"ז מלקוטי דבורים כרך ד' ע' 181: ...אלול
 חרנ"ב - חחונה דודתי ... ביום ועש"ק בי"ב [כנראה צ"ל: יו"ד]
 אלול היחה החופה למז"ט ובמוצאי ש"ק אחר הבדלה בשעה
 התשיעית באו המחותרים ... ובחצי שעה השתים עשרה התחיל
 הוד כ"ק אמו"ר הרה"ק לאמר הדרוש כל הנהגה.
 א' מאנ"ש
 - ברוקלין נ.י. -

יג. בלקו"ת פ' חקח נו, א ופן - בד"ה אם בחקתי תלכו: לקו"ת
 בחקותי מה, א סה"מ - תקס"ד ע' קז. אוה"ת ויקרא - ג ע' חקכא,

בחקתי - בד"ה שחורה אני: לקו"ת שה"ש ד, ב.

האלה - סד"ה זכור את יום השבת: תו"א עא, ג.

ב"ה - סד"ה נר חנוכה: תו"א מג, ב.

אדומה - בד"ה וכל העם רואים: תו"א עג, ב.

נו, ב, ליבא - בד"ה וידעת היום: לקו"ת ואחחנן ד, א.

ואילך.

(ועמ"ש - בד"ה וקבל היהודים: תו"א צו, א.

נו, ג, ענין - בד"ה החלצו מאתכם: לקו"ת משוח פו, ג.

המות - בד"ה והי' לכם לציצית: לקו"ת שלח מג, ג.

נו, ד, עליונה - ע"פ כי תצא: לקו"ת תצא לד, ג ואילך.

ואין - בד"ה להבינן. "מי אל כמוך": לקו"ת ס, ד. ואילך.

רבתי - בד"ה וכל בניך: לקו"ת ראה ל, ב.

כמ"ש בפע"ח: שער הק"ש פ"ט.

מאן דנפיל מדרגי' אקרי מיח: ראה לקו"ש - י' ע' 211

נו, א, דנפיל - ע"פ ויאכילך את המן: אולי הכוונה ללקו"ת

עקב יג, ג שם מבאר ענין טל שעחיד להחיות בו את המתים.

נמשך - בחי' מים חיים היא התורה: ראה לקו"ש - ז ע'

321.

נט, ב, גם - כשנמשך השפע דרך אחריים: ראה אוה"ת ע'

חחט.

ס, ב, בהרת - ענין בחי' נובע: ראה אוה"ת עקב ע' ב' לא.

ס, ג, קלה - דעתה קלה: ראה לקו"ש - יז ע' 149.

סא, ד, נמחקים - דהנה כל רעוז ודינים: ראה אוה"ת בראשית

- ז דף תתמה, ב.

סב, א, אח - ושרשם למעלה הוא טוב: ראה אוה"ת בראשית -

ג דף חקכא, א.

נחום - הי' יכול לשנות: ראה באוה"ת פ' כי תשא ע' ב' יא
 שהיכולה הזה מפני שטעים מריריו למיחקא ע"ד אהבה בהענוגים,
 עיי"ש.

סב, ב שהי' - שלא יחשוב שהנחש נפרד: ראה לקו"ש - יג
 ע' 75.

סב, ד ג' מלאכים...שליחות: ב"מ פו, ב.

סאין מלאך א': ב"ר פ"ז, ב. וברש"י וירא יח, ב.

הרב אהרן היטריק

- ברוקלין נ.י. -

יד. א) ממפחחות להמשך תער"ב - א' ע' ט' ערך אחד יהיד קדמון
 צ"ל: יחיד אחד וקדמון. וגם צריכים להוסיף: רמו.

ב) שם בע' נט חסר ערך צעקה רסג.

ג) שם ע' קז מיני ובי' אבא ניזיל: בפנים נדפס לישידי'
 - ובכל המקומות בדא"ח מובא גירסא זו, וצ"ע מקומו.

ד) שם ע' קכב ב, כא מצינו בארס כמה כחות דבר זה נמצא
 בלקו"ח דברים מט, ג.

ה) ג, נב, א קיט רמו: לא עיינו בפנים הלקו"ח. קיט נמצא
 בלקו"ח נג, ב. רמו נמצא בלקו"ח נב, ד.

ו) ג, נב, ד (פ"ד): ט"ס בפנים נדפס פ"ב. ונמצא בלקו"ח

נג, ב. ז) צריכים להוסיף בעש"ט נזכר בסעי' ערב. ביאור דואלה
 מסעי חקסג: סעי' רמ"ד. מאמרי אדה"ז הנחה הר"פ: רמו. אמרי
 בינה: רמו. בוך תרטו - הגהות לד"ה מזוזה מימין שבתו"א: רמה.

א' כאנ"ש

- ברוקלין נ.י. -

הערות ללוח היום יום

טו. כ' מנ"א "וכן במדת היראה נופל עליו פחד גדול וכוורא, ..
 ולבו יכאב ככאב מורגש מיראה העונש ביר"ש ולפעמים הוא ברגש".

נח' תניא פמ"ב.

כ"ד מנ"א "מקובל רבי מפי רבי: ... האט דער רבי
 געזאגט: דער זיידע - אזוי פלעגט דער רבי רופען דער בעש"ט".

ראה לעיל כ"ז אייר.

ג' אלול "המאמין בהשגחה פרטית יודע כי מה' מצעדי גבר
 סננו, .. וגם נשמה הלזו הנה מאז נאצלה ונבראה היא מחכה לזמן
 ירידתה..."

כנראה נגד "אצילות" ו"בריאה" (כולל גם למטה מזה).

הרב מיכאל אהרן זעליגזאן

- ברוקלין נ.י. -

לזכותו ולזכות בני משפחתו שיחיו
נדפס ע"י א' מאנ"ש